

Economia

La Universitat ens ajudarà a sortir de la crisi?

09/06/12 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR I DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

La Universitat ens ajudarà a sortir de la crisi." Aquesta idea l'he sentida sovint en els últims mesos. A la majoria dels que ens dediquem a la Universitat ens agrada sentir-ho i ens ha de fer reflexionar. Sona bé, però quan hi pensem una mica ens preguntem com. A curt termini, sembla que encara que encertéssim la fórmula màgica, en les universitats no hi podrem fer gaire. És cert?

Davant una sentència com la que cito en començar aquest article, convé recordar quin objectiu té la Universitat. Les missions de la Universitat són tres: la formació, la recerca i la transferència de coneixement a la societat. La tercera cal entendre-la com allò que abans es denominava transferència de tecnologia.

Com la Universitat, complint aquestes missions, pot ajudar a sortir de la crisi? Començo per les dues últimes, la transferència de coneixement i la recerca. Transferir es pot fer de diverses maneres, però simplificant, podem parlar de la transferència de processos o coneixements al sector productiu, i de la creació d'empreses per la mateixa Universitat a partir dels resultats de la recerca.

La primera neix del coneixement entre empresa i Universitat, i de la demanda a partir d'una necessitat o de l'oferta de la Universitat, que fa veure a l'empresa que allò que hi aporta podria generar un benefici. Hi ha una cosa que em sembla òbvia: si el codi de llenguatge no és el mateix, empresa i Universitat no s'entendran; el gran facilitador del codi de llenguatge comú és la presència de doctors a l'empresa. Així mateix, la dimensió de l'empresa que tenim no és la més adequada per a aquests tipus de relacions.

En aquest sentit, una formulació política que m'agradaria és que els governs i també algunes entitats amb prou recursos econòmics pensessin que la formació d'alt nivell és una bona inversió i que financessin contractes de formació de joves investigadors, doctorands, la qual cosa faria que aquests recursos fessin reduir un mica l'atur entre joves graduats i, a mitjà termini, es promouria la comunicació entre la Universitat i el món productiu. Creariem riquesa.

La creació d'empreses per part de la universitat és possible i desitjable, però sempre seran molt petites i s'enfrontaran a dos problemes. L'un és la dificultat administrativa que hi ha per crear-les, a diferència d'altres països, i l'altre, la enorme dificultat per obtenir finançament un cop han nascut. Tot i així, si se salvessin aquestes dificultats, a mitjà termini la contribució, tot i que petita, seria un bon exemple, i a llarg termini ens canviaria el model econòmic.

L'altra missió és la formació. Aquí sí que la contribució, a mitjà termini, pot i ha de ser fonamental. Començo per dir que, malgrat haver fet la reforma dels plans d'estudi d'esquena a Europa, els graduats de les universitats catalanes surten ben preparats. Una prova és que no tenen gaire dificultat de trobar feina fora de les nostres contrades i són molt ben valorats. Les crítiques sobre l'especialització d'alguns plans d'estudi no són adequades. El lloc d'Europa on hi ha més diversificació de titulacions és el Regne Unit i no crec que els que critiquen els nostres plans d'estudi ho facin amb els dels britànics. Els plans d'estudi dels àmbits en què el coneixement es desenvolupa molt ràpidament s'han d'adaptar al nou saber. Fa 20 anys, a ningú no li hauria passat pel cap fer un ensenyament dedicat a la nanotecnologia o a la bioenginyeria. Avui no ha de ser estrany, com tampoc no ho ha de ser que les universitats tinguin plans d'estudi diferents en funció de les seves fortaleces. Això està bé sempre que les matèries bàsiques s'expliquin bé.

És ben diferent és que ens calgui suplir el dèficit que porten els estudiants quan arriben a la Universitat, però en això hi podem fer poc més que denunciar-ho. Si la política és que no hi hagi filtres, no hi podem fer res.

Amb tot, en el camp de la formació hi podem fer més. La Universitat no ha de ser un centre de formació professional, i en general no prepara per professions específiques, però sí que pot afavorir l'adquisició d'eines necessàries en el món professional, entre les quals l'esperit crític i la capacitat de moure's en la incertesa i en el desig d'aprendre, perquè, com en altres coses, el coneixement és mou i augmenta a una velocitat cada cop més gran. Fer-ho millor ha de ser el resultat de reflexions personals i conjuntes dels que ens dediquem a formar.

Ens cal suport i recursos, però sobretot, que aquests s'apliquin a les accions que poden produir el màxim benefici i que no es perdin en les que generen un titular i que després no deixen pòsit.

Els plans d'estudis

Els plans d'estudi els elabora cada Universitat segons el seu criteri i sense interferències. Després són verificats per les agències de qualitat per determinar si el títol s'adequa als continguts i si els mitjans emprats són els adequats. Finalment, els aprova el Consell d'Universitats que els passa al Consell de Ministres.

Darrera actualització (Dissabte, 9 de juny del 2012 02:00)

Les missions de la Universitat són la formació, la recerca i la transferència de coneixement a la societat / Foto: ARXIU/ QUIM PUIG.

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

30/03/2013 [La universitat funciona més bé que la política i l'empresa](#)

02/03/2013 [La ciència i els polítics](#)

Més articles ...

La Universitat no ha de ser un centre de formació professional, i en general no prepara per professions específiques, però sí que pot afavorir l'adquisició d'eines necessàries en el món professional, entre les quals l'esperit crític i la capacitat de moure's en la incertesa i en el desig d'aprendre, perquè, com en altres coses, el coneixement és mou i augmenta a una velocitat cada vegada més gran. Fer-ho millor ha de ser el resultat de reflexions personals i conjuntes dels que ens dediquem a formar

Publicat a

L'Econòmic Catalunya 09-06-2012 Pàgina 23